

SŁOWO PANA

TEMAT: Umęczon pod Ponckim Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion.

KATECHIZM

Podjmując w swoim ludzkim sercu miłość Ojca do ludzi, Jezus „do końca ich umiłował” (J 13, 1), ponieważ „nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich” (J 15, 13). W ten sposób w cierpieniu i śmierci człowieczeństwo Jezusa stało się wolnym i doskonałym narzędziem Jego Boskiej miłości, która pragnie zbawienia ludzi. Istotnie, przyjął On w sposób dobrowolny mękę i śmierć z miłości do Ojca i do ludzi, których Ojciec chce zbawić: „Nikt Mi (życia) nie zabiera, lecz Ja od siebie je oddaję” (J 10,18). Syn Boży wydaje się więc na śmierć aktem najwyższej wolności. (KKK 609)

NAUCZANIE

Odpowiedź na pytanie o cierpienie, o sens cierpienia, daje Chrystus nie samym swoim nauczaniem: Dobrą Nowiną, ale przede wszystkim własnym cierpieniem.

(Jan Paweł II, „*Salvifici doloris*”)

W przebitym Sercu Ukrzyżowanego otwarte jest serce samego Boga. Spójrzmy zatem, kim jest Bóg i jaki jest. Niebo nie jest już zamknięte – Bóg wyszedł z ukrycia. Dlatego też św. Jan streszcza znaczenie Krzyża i równocześnie istotę nowej czci Bożej słowami tajemniczej obietnicy proroka Zachariasza „Będą patrzeć na Tego, którego przebili”.

(Benedykt XVI, „*Duch Liturgii*”)

PISMO ŚWIĘTE

Wówczas Piłat wziął Jezusa i kazał Go ubiczować. A żołnierze upłótszy koronę z cierni, włożyli Mu ją na głowę i okryli Go płaszczem purpurowym. Potem podchodzili do Niego i mówili: «Witaj, Królu Żydowski!» I policzkowali Go. A Piłat ponownie wyszedł na zewnątrz i przemówił do nich: «Oto wyprowadzam Go do was na zewnątrz, abyście poznali, że ja nie znajduję w Nim żadnej winy». Jezus więc wyszedł na zewnątrz, w koronie cierniowej i płaszczu purpurowym. Piłat rzekł do nich: «Oto Człowiek». Gdy Go ujrzeli arcykapłani i słudzy, zawołali: «Ukrzyżuj! Ukrzyżuj!» (...) Gdy więc Piłat usłyszał te słowa, wyprowadził Jezusa na zewnątrz i zasiadł na trybunale, na miejscu zwanym Lithostrotos, po hebrajsku Gabbata. Był to dzień Przygotowania Paschy, około godziny szóstej. I rzekł do Żydów: «Oto król wasz!». A oni krzyczeli: «Precz! Precz! Ukrzyżuj Go!» Piłat rzekł do nich: «Czyż króla waszego mam ukrzyżować?» Odpowiedzieli arcykapłani: «Poza Cezarem nie mamy króla». Wtedy więc wydał Go im, aby Go ukrzyżowano.

J 19,1-6; 13-16

KOMENTARZ

Przejście

Wyznanie wiary „przeskakuje” od narodzin Jezusa do Jego śmierci i pogrzebu. Przypomina to trochę napisy wyryte na grobach: imię i nazwisko, data urodzin i data śmierci. Ludzki los: kto się narodził, ten umrze. Bóg nie byłby rzeczywiście człowiekiem, gdyby nie przeżył całej grozy cierpienia i śmierci. Krzyż jest nie tylko konsekwencją ziemskiej działalności Jezusa, w sensie najgłębszym jest celem wcielenia.

Chrystus dokonał nowej Paschy: przejścia ze śmierci do życia. Mówimy dziś tylko o tajemnicy męki, śmierci i pogrzebu Jezusa.

CZAS DZIELENIA

Pytania do rozważenia indywidualnego i na czas dzielenia w grupach:

- Jak definiuję grzech? Czym on jest dla mnie?
- Czym dla mnie jest ból i cierpienie? Jak przeżywam go w swoim życiu?
- Jak patrzę na cierpienie i śmierć Jezusa? Jakich słów używam, aby opisać Jego cierpienie i śmierć?

INSPIRACJE

Grzech:

1J 1,6; 1J 1,9; Rz 3,23-24;
Rz 7,18-20; J 4,4; Ga 6,1;
Mk 7,20-23; Kol 3,5; 1Kor 6,9-10

Cierpienie:

Iz 53,4; 1P 4,1; Mt 10,38; 1P 2,2;
2Kor 1,5; Dz 26,23-24

Jezus uwalnia od grzechu:

1P 2,24; J 4,8; Hbr 9,28; Mt 6,14

TRADYCJA

Gdy tylko Piłat wyraził słowami zamiar uwolnienia Jezusa, ludzie krzyczeli: „Ukrzyżuj go!”. Skąd ta zawziętość w przeznaczeniu dla Niego tak strasznej tortury?

Ponieważ chodziło o śmierć haniebną. Spodziewali się, że przez tego rodzaju śmierć, najbardziej sromotną ze wszystkich, zniszczą nawet najmniejsze wspomnienie o Jezusie. Zapomnieli jednak, że przeciwności sprawiają tylko, że prawda wzrasta i przyczyniają się do jej wywyższenia.

(*św. Jan Chryzostom*)

Oto zło Judasza zostało odwrócone na dobro. Jeśli więc Bóg potrafi dobrze wykorzystać złe dzieła samego diabła, to zły posługując się złem samemu sobie szkodzi, ale dobroci Boga nie potrafi przeszkodzić. Bóg jak artysta, i to wielki artysta, potrafi z tego wszystkiego skorzystać.

(*św. Augustyn*)

Trzeba jednak pamiętać, że krzyż i zmartwychwstanie są jak awers i rewers tego samego wydarzenia. Dopiero w blasku zmartwychwstania rozumiemy sens ciemności krzyża. I odwrotnie: bez dramatu Wielkiego Piątku nie dostrzeżemy sensu Wielkanocy.

Piłat

„Umęczon pod Ponckim Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion”. Zwróćmy uwagę na stronę bierną czasowników. Jezus tego „nie robi”, to Jemu coś „jest robione”. Godzi się na wszystko: na pojmanie, przybicie, uśmiercenie. Absolutnie posłuszny. Słabość, bierność, milczenie. Całkowite zaprzeczenie wizji Mesjasza potężnego i władczego.

Piłat – ponury bohater wyznania wiary. Podpisał wyrok śmierci na niewinnego, zatwierdził najbardziej niesprawiedliwy werdykt sądu w historii ludzkości i... umył ręce. Dość typowe dla ludzi. Piłat nie jest jednak postacią symboliczną. On jest jak najbardziej postacią historyczną. Jego imię tkwi wbite w Credo jako dowód, że ukrzyżowanie Jezusa jest prawdziwą historią, a nie pobożną legendą.

Krzyż - śmierć i życie

Najkrócej: nadzieja! „O, Krzyżu, bądź pozdrowiony, jedyna nasza nadziejo!” – śpiewamy w hymnie. Poza Krzyżem nie ma innej drabiny, po której można by dostać się do nieba, mawiali święci. Trzeba tylko wejść na tę drabinę, czyli wziąć swój krzyż i pójść za Jezusem. Dla każdego z nas będzie to znaczyło coś innego. Wspólne jest to, że w tej czy innej formie spotykają nas cierpienie, samotność, a w końcu śmierć. Wierzmy jednak, że jak uczy nas Sobór Watykański II „przez Chrystusa i w Chrystusie rozjaśnia się zagadka cierpienia i śmierci, która przygniata nas poza Ewangelią”.

Ewangelia św. Jana mocno akcentuje, że krzyż jest miejscem, w którym w pośrodku najgłębszej ciemności rozbłysło światło: chwała Boża. Krzyż odślania ludzki grzech, ale objawia także większą ponad wszystko miłość Bożą. Zwycięski charakter męki Jezusa Chrystusa wyraża pięknie liturgia Wielkiego Piątku. Odślaniany stopniowo krucyfiks zostaje ukazany wiernym i uczczony słowami: „Oto drzewo Krzyża, na którym zawisło zbawienie świata”. Nie! Nie adorujemy cierpienia, lecz miłość Boga, która w tak niezwykły sposób obejmuje wszystkich ludzi, świat cały.

Krzyż jest znakiem zwycięstwa. Zwycięstwa miłości nad nienawiścią i przemocą, prawdy nad kłamstwem, życia nad śmiercią. To zwycięstwo pozostaje jednak ukryte pod pozorami przeciwieństwa. W pewnym sensie jest wciąż przed nami. Jeszcze wciąż panują w świecie nienawiść, kłamstwo, przemoc. Zwycięstwo obiecanie jest nam jedynie na drodze krzyża. Bóg zstąpił w całą nędzę ludzkiego cierpienia i umierania, by złączyć nas na nowo z sobą, by powiedzieć nam: nie bójcie się, jestem z wami, do Mnie należy ostatnie słowo.